

Izhaaja
dvakrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovolijo naj se
poslata upravništvu
„Rodoljuba“ v Lju-
bljani, vsi spisi in
dopisi pa uredni-
štvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za omenila
plačuje se od štiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

15. števil.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1903.

XIII. leto.

Novi papež.

Dne 4. avgusta pdopoldne, pri sedmi volitvi, je bil patrijarh v Benetkah, kardinal Josip Sarto, izvoljen papežem rimsko-katoliške cerkve. Skrutinij je bil končan ob polu 12. uri. Ko se je pokazalo, da ima kardinal Sarto dve tretjini vseh glasov, je bilo odstranjeno „nebo“ pri vseh sedežih navzočih kardinalov in je ostalo samo nad Sartovim sedežem. Čim je bil skrutinij končan, je stopil kardinal kamerlengo Oreglia pred kardinala Sarta in ga vprašal, če sprejme volitev. Sarto je odgovoril, da jo sprejme in da se bo imenoval Pij X. Sarto je potem pred altarjem sikstinske kapele opravil kratko molitev, na kar so ga kardinali pozdravili kot papeža.

Med tem ko je kardinal Macchi iz loggije sikstinske kapele naznanil zbranemu občinstvu izvolitev novega papeža, je ta oblekel papeški ornat in se vrnil v sikstinsko kapelo. Kardinal Oreglia je papežu izročil ribiški prstan, nakar so kardinali poljubili papežu nogo in roko, papež pa je vsakega kardinala poljubil na lice. Ob 12. uri 16 minut je papež stopil v no tranjo loggijo Petrove cerkve in dal zbrani množici apostolski blagoslov. Občinstvo je papeža prijazno pozdravilo. Koj po izvolitvi je bil novi papež snel svojo kardinalske čepice in jo del na glavo tajniku konklava, Merryju, ki je s tem postal kardinal.

Novi papež se je rodil v Rieseu pri Trevisu dne 2. junija 1835. 1. kot sin preprostih starišev. Bogoslovje je zvršil v Trevisu in v Padovi, potem pa bil župnik v raznih manjših krajih okrog Benetk in končno ravnatelj semenišča v Trevizu. Kardinal Parocchi mu je pomagal, da je postal 1. 1884. škof v Mantovi. Leta 1893. je bil imenovan patrijarhom v Benetkah in obenem kardinalom. Vlada ga dolgo časa ni hotela potrditi, a ne iz osebnega nasprotja, nego iz nasprotja do kurije.

Slovenci in Leon XIII.

Papež Leon XIII. je umrl dne 27. julija po dolgi bolezni in bil pokopan dne 31. julija.

Med nami Slovenci je mnogo ljudi, ki bi najraje neprenehoma jokali, češ, »veliki Leon« je umrl. Ko bi se naše dobro ljudstvo za papeža kaj zanimalo, bi ti ljudje na vsako raztrgano kožo razohesili črno zastavo in kdor jih sliši, dobi utis, da bi najraje še v posteljo legli v črni salonski suknji. Klerikalcem bi sicer tega ne mogli šteti v zlo, a da uganjajo take stvari ljudje, ki hočejo ve-

ljati kot svobodomiselni, to je vse-kakor čudno. To je znak, da dotičniki ni malo niso na jasnem, kaj in kako da je s pokojnim papežem.

Mi nimamo nikakor namena, da bi hoteli Leonu kratiti njegove zasluge. Nasprotno, mi odkritosrčno in objektivno priznavamo, da si je Leon XIII. stekel kot papež za katoliško cerkev neprecenljivih zaslug in da se ga mora na vsak način prištevati med največje papeže, kar jih je vladalo katoliško cerkev; takisto pa smo tudi kot svobodomiselni in neodvisni ljudje prepričani, da se njegove zasluge v marsikaterem oziru pretiravajo in da pokojni papež z narodnega stališča ni bil za Slovence toli zaslužen, kakor posamezniki trde. Zato se nam zdi naravnost neverjetno, da se more med nami pojavljati še o papežu — rekli bi — nekaj »duzel«, kakor da bi bila zadela Slovence bogve kaka nesreča, ker je papež umrl. Na nerazsodne in na nesamostojno misleče ljudi seveda močno vplivajo razni časopisi, ki so si postavili nalogo, da z vsem mogočim pretiravanjem, z raznimi fintami in sofizmi usilijo celemu svetu svoje prepričanje. Da dela »Slovenec« tako, je razumljivo. »Slovenec« je v svojem servilizmu in bizantinizmu celo zapisal, da je bil Leon XIII. najodličnejši papež, kar jih je kdaj bilo. To je naravnost smešno, saj so bili med papeži tudi svetniki in s kakim Gregorjem VII. ali Klementom VIII. se Leon XIII. pač ne more primerjati. Pa pustimo »Slovenec« to veselje. A da pišejo v tem žanru tudi ljudje, ki nečejo biti klerikalci, to pa je le malo čudno!

Kaj pa je storil pravzaprav za nas ta veliki Leon?

Zagrebski »Obzor« je priobčil nedavno članek, v katerem je navedel vse ono, kar je pokojni dr. Rački pripovedoval o papežu in o njegovih posebnih načrtih, tičočih se Slovanov. To se seve čita prav lepo in je tudi verjetno, ali takih stvari ni kar na slepo smatrati za golo istino, tudi če jih je povedal tako odličen mož, kakor je bil dr. Rački. Tudi v »Edinosti« smo čitali o papežu članek nekega publicista, ki takisto omenja te načrte in z ozirom na to proslavlja Leonovo delovanje.

Toda mi, ki ne gledamo toliko na same načrte, kakor v prvi vrsti na gola dejanja, pa vprašamo, ali so se ti prekrasno zasnovani načrti kdaj izvedli, ali se je sploh kdaj kaj poskusilo, da bi se uresničili?

Ni malo pa ne dvomimo, da rimska politika v istini računa s Slovani, saj so vendar važen faktor tako v avstro-ogrski državi, kakor v Evropi sploh; toda vzela jih je v svoje kombinacije ne morda iz naklonjenosti do Slovanov samih, ampak da bi jih porabila v svoje svrhe in z navideznimi koncesijami pri-

vezala nase, da bi tem laglje na to poljubno razpolagala z njimi kot s slepo vdanimi robi.

Takisto verjamemo radi, da je Leon XIII. rabil one besede, katere navaja dr. Rački, in da je morda res snoval one načrte, ki se mu štejejo sedaj v toliko zaslugo, toda vse te lepe besede, vsi še tako divni načrti so prazni, brez vsake vrednosti dokler jim ne slede faktično tudi dejanja. Kje pa so v danem slučaju dela, ki so se rodila iz teh osnov ako smemo vprašati? Morda so pa bili ti načrti samo posledica dobro, premišljene politike! In v politiki so razne obljube zelo po ceni, a imajo le to napako, da se skoro nikdar ne izpolnijo; delajo pa se take obljube zgolj z namenom, koga zase pridobiti vsaj hipoma, zakaj v politiki se nikdar ne misli in ne gleda na to, da »obljuba — dolg dela«.

Kakorkoli že torej celo stvar razmotrivamo, priznati le moramo, da iz lepih načrtov le niso nastala tudi lepa dejanja in to je, kar smo hoteli povdarjati. Morda se nam bode v tem oziru ugovarjalo, češ, Leon XIII. je vendar spisal okrožnico, »s katero je postavil in potrdil poseben praznik sv. Cirilu in Metodue! Nato odgovarjamo kratko, ako je vseh onih velikih osnov, tičočih se Slovanov, edini sad ta enciklika, potem so pač rodile gore — »rudiculus mus«. Pa recimo, da bi bil s tem umrl papež res storil za Slované nekaj neprecenljivega, važnega, ali ni sam to ovrigel, ko je god sv. Cirila in Metoda izbrisal svojerodno izmed važnejših praznikov in degradiral ta slovanska blagovestnika doli na nižje mesto? Kaj pa še sedaj ostane pozitivnega od onih »velikih« načrtov?

In da se ozremo še specielno, na nas Slovence! Ali je nam zares bil papež Lev toli naklonjen, ali je nam res izkazal toliko dobrot, da ga sedaj ne moremo dovolj prehvaliti? Nam v tem oziru ni ničesar konkretnega znano! Poznato pa je nam, da so za časa njegovega vladanja spodili v Trstu slovenščino iz raznih cerkev in poslali v Primorje nemškega Nagla; takisto je še nam v živem spominu odločba glede rabe glagolice po cerkvah v Istri in Dalmaciji, vemo pa tudi, da je prišel škof Nagl v Trst opremljen z najobširnejimi pooblastili od svete stolice, da iztrebi iz cerkev svoje vladikovine staroslovensko bogoslužje in uvede latinščino. Ali smatra to gospoda za zasluge? Mi ne! Sicer pa Lev niti ni mogel biti nam naklonjen, saj se trdi, da celo ni vedel za nas Slovence, da eksistiramo! Znano je pač, da je nekega duhovnega dostojanstvenika, ki mu je rekel, da je Slovenec, ves začuden vprašal: »Quae est ista gens slovena?« Pa to mimogrede!

Povdarja se izrečno z gotove strani, da smo prav za vladanja pokojnega Leva XIII. prišli Slovenci iz dežja pod — kap, pristavlja pa se takoj, da bognezadeni morda po papeževi krivdi, temveč vsled krivde posvetne tradicionalne politike in po tem po krivdi vseh tistih, ki stoje na čelu slovenske posvetne in cerkvene politike. Ako ta trditev ni fraza, potem sploh ne vemo kaj bi naj bila fraza, in še zelo naivna je, da prav zares naravnost strmimo, da jo je zagrešil mož, ki vendar sebe prišteva resnim politikom!

Torej vse krivice, ki so se nam Slovincem godile na cerkvenem polju, izvršile so se proti volji in brez vednosti papeževe? Credat Judaeus Appella! Potem bi bil pač papež samo marioneta v rokah različnih vlad in svojih škofov, ne pa vsegamogočni duhovni vladar, — kakor ga vedno in vedno slikajo vsi klerikalni listi — brez čegar vednosti se ni smelo ničesar izvršiti v cerkveno-političnih zadevah.

Ali se res misli, da se papež ni strinjal z Missio in Mahničem, oziroma da ni bil nihče v Rimu podučen o njiju delovanju? To misliti, bilo bi otročje! Kar sta ta dva delala, za čemer sta stremila in kar sta učila, vse to je imelo svoj izvor v načelih rimskega klerikalizma, njiju nauk je bil nauk pristnega, čistega rimskega klerikalizma, s katerim se prav gotovo vjema rimska kurija in s katerim je soglašal tudi veliki Leon. Kakor Missia, Mahnič e tutti quanti, delujejo tudi vsi drugi škofje. Ne postopajo sicer povsodi enako, a vendar zasledujejo eden in isti končni cilj; družijo jih v bistvu ista načela, le v postopanju jih loči različna taktika. Denimo, da so škofje bili edino krivi, da se zadeva glede glagolice ni rešila ugodno, kako je potem mogoče, da celo Strossmayer, ki je z vso dušo vnet za slovansko bogoslužje, pri papežu ni mogel izposlovati, da bi se v njegovi škofiji dovolila glagolica? Iz tega slučaja je jasno razvidno, da so krivicam, ki so se godile in se še gode Slovincem v cerkvi, le deloma povzročitelji škofi in da je pravi vir krivicam višje — v Vatikanu samem. Tega ne spravi nobeno modrovanje in nobeno klerikalno zavijanje s sveta! — S tem pa smo tudi pokazali, kako naravnost nezmisljena je trditev politika v »Edinosti«, da je slovenska inteligenca kriva, da smo za vladanja Leona XIII. prišli Slovenci v cerkvenih zadevah iz dežja pod kap. Naj bi slov. inteligenca storila karkoli, te moči nima in je ne bo nikdar imela, da napoti Rim, hoditi napram Slovincem po drugih potih, nego po onih, ki si jih Rim sam izbere.

Zrtev militarizma.

Vojna uprava sicer prezirljivo gleda in posluša, kako se o njej govori v parlamentih in javnosti, ker si je svesta svoje omnipotence in zaslonbe na najvišjem mestu. Toda sedaj ima vendar tudi vojna uprava nemirno vest. Žrtve vojaškega terorizma v Bileku kriče od vseh strani po maščevanju. Duhovi na hercegovinskem skalovju padlih, da ne rečemo naravnost umorjenih vojakov strašijo tudi po pisarnah vojnega ministrstva, ki sicer ni nervozno.

Sicer je v teh krogih navada, da se vse krčevito utaji, kakor se je to zgodilo n. pr. v aferi generala Galgoczyja. Toda slučaj v Hercegovini se je prenašlo izvedel, preveč je živih in — mrtvih pišč. Zato pa se je vojno ministrstvo zateklo k drugi finti. Priznava sicer število mrtvih (15), ki so obležali in izdihli pred očmi svojih tovarišev, a o usodi onih vojakov, ki so bili s smrtjo se boreči prenešeni v bolnišnice, pa taji resnico. Najbolj pa je značilno, da se hoče vsa krivda zvaliti na enega častnika, na polkovnika pl. Grünzweiga. Vojna uprava je pač spoznala, da brez zadoščenja gorostasna ta zadeva ne bo iztekla. Ako pa se že mora kdo žrtvovati, žrtvuje naj se ena oseba za vse krivce.

S tako nakano pa se javnost ne bo in se tudi ne sme zadovoljiti. Res da je vsled stroge discipline mogoče poveljniku terorizirati ves polk, toda tu je bilo izjemno stanje. Kakor se je dokazalo v ogrski zbornici vedli so se tudi ostali častniki naravnost surovo napram onemoglim vojakom. Suvali so jih s sabljami in nogami ter jih psovali s simulantami. Usodno vajo so morali napraviti celo bolehní vojaki, ker se jim je že zvečer pred odpotovanjem zagrozilo, da bo vsak vklenjen v železje, kdor bi se javil „marod“.

Kako grozovita je bila ta vaja, vidi se najbolje iz izjave, ki jo je podal brambovski minister Kolosvary v ogrskem državnem zboru. Minister se je gotovo na vse načine trudil, da bi zadevo olepšal ter prikazal usodno vajo kot opravičeno z vojnega stališča. Ko je vojaštvo že korakalo 6 ur, napravilo naporno vajo v najhujši vročini po gorem skalovju, plezati je moralo brez počitka kakor živina otovorjeno čez visoko goro pri Novem Bileku. Vročina je narasla nad 50 stopinj, nikjer sence, nikjer vode. Dasi jih je že pod goro mnogo obležalo, ni se dovolil odmor baje zategadelj ne, ker je poveljnik upal, da bo onostran gore mogoče v senci počivati. Preko gore pa je prišel polk tako decimiran, kakor da bi se vračal iz izgubljené bitke.

Grozen je bil prizor, ko je „korakal“ 12. polk v mesto Bilek. Deveta stotnija je imela 5 mož, peta stotnija 1, druga stotnija se sploh ni vrnila. Obležala je s poveljniki vred na cesti. Vkljub temu je ukazal general, da so ti ostanki „mrtvaškega pohoda“ pred mestnimi vratmi mimo njega defilirali ob „sviranju“ godbe. Pri godbi se je mučilo le 7 mož, ostali s kapelnikom vred so med potom obležali. Od celega polka je bilo na nogah le še kakih 100 mož. Cesta med Bilekom in Monko je bila takorekoč posejana z vojaki. Najhuje označuje cinizem častnikov to, da so se takoj zbrali v kazini k obedu ter si pustili celo od

opešane godbe ves čas svirati poskočnice.

Iz vsega tega se pač vidi, da za žrtve ne more biti odgovoren samo polkovnik Grünzweig, temuč vsi podrejeni poveljniki, vsi častniki in v prvi vrsti vojni zistem, ta moloh nedolžnih državljanov. Vojni službovnik pač zahteva varstvo denarja in mrtvega materijala, glede vojaka pa še vedno velja načelo, da je vreden samo 3 gld. „Handgeld.“ In proti temu se mora enkrat vsa javnost upreti ter zahtevati popolno zadoščenje in maščevanje za žrtve vojaškega cinizma.

Dogodki v Macedoniji.

Neki zelo odlični turški državnik je priobčil v »Local Anzeiger« izjavo o stanju v Macedoniji in o aspiracijah Bolgarske. Isti piše: »V Bolgariji z vednostjo celo najvišjih oseb organizirane čete, ki vhajajo na turško zemljo, nimajo niti upanja, celokupno macedonsko prebivalstvo zapeljati k upor proti deželnemu gospodarju, niti pripraviti katero evropsko velesilo za posredovanje. Zadnje je tem manj mogoče, ker je Evropa, posebno Rusija in Avstrija z uvedenimi in z bodočimi reformami zadovoljna. Vkljub opetovanim poskusom iz Bolgarije prihajajočih roparjev sta te velesili pripravljene, počakati rezultat dela, ki bo najjasneje pokazalo, kako zelo je sultanu na tem, blagor kristjanskega prebivalstva najodločneje pospeševati. Ako se bo tedaj Evropa, posebno velesile, izjavila z izvedbami zadovoljna bo Turški pač malo do tega, ako kažejo Bolgari svojo nezadovoljnost. Prav znana in priljubljena je bolgarska taktika in politika, zadržati reforme, da bi imela povod za obrekovalno pritožbo do Evrope ter isto pridobiti za vmešavanje, s čemur bi se ugodilo le bolgarski pohlepnosti, da bi se polastila turške provincije Macedonije. Popolno uničenje bolgarskih čet se bo izvršilo, ako bo minila Turčijo potrpežljivost, ker jo vkljub njenega miroljubnega vedenja Bolgari in Bolgarska neprestano izživajo, ki pošiljajo čete dobro oborožene k nam. Turška se bo morala odločiti, da bo iskala roparje v Sofiji, ne pa v macedonskih gorah.« — Kakor se vidi, so turški diplomatje zelo samozavestni, ker imajo toliko zaslonbo pri neodločnih evropskih državah.

Domače in razne novice.

— Klerikalno žalovanje.

Piše se nam: Najvišji poglavar cerkve je preminul. Klerikalni listi so pretakali cele škafe solza. Zvonovi so žalostno zvonili po vseh katoliških cerkvah. V Rimu so bile vse prodajalne zaprte, vsaka veselica je bila prepovedana, vse živahno gibanje v tem velikanskem mestu je otrpnilo. Pa kaj govorim in se lažem tu o žalosti ljudstva, o omejitvah veselice povodom smrti našega cerkvenega vladike — evo vam dokaza laži. Ker je bilo 26. julija tako lepo jutro, napotim se s svojo soprogo na mal izlet iz Toplice v bližnji Žužemberk. Dospevši v trg, zapazim narodno zastavo, katera plapolala raz precej velike hiše, na kateri je napis »Gostilna pri Francetu«. Stopivši raz voz, vprašam necega tržkega mesarja, ki je stal v belem jopiču pri svoji

hiši, kaj pomeni razobešena zastava in čegava hiša je? — »Gostilničarja Franceta Pehani-ja je hiša in na dvorišču bodo danes novega papeža volili« — odgovori mi osorno. Papeža volili? I kaj pa še! To je lepa! Po pravici povem, da sem bil vsled te šale tako razdražen, da nisem vedel sem li v Rimu, ali v Žužemberku; no, pa v svesti si, da itak še poizvem resnico, grem v neko bližnjo znano gostilno, kjer sva z ženo prav dobro obedovala, pomenkovaje se s prijaznim gostilničarjem o raznoterih rečeh. »Vam je li znano gospod, da priredi danes popoldne tukajšnje »katoliško izobraževalno društvo« dvoriščno veselico z gledališčno predstavo, petjem in tamburanjem pod vodstvom obeh gg. kaplanov, in to v znak smrti papeža Leona« — me vpraša gostilničar. »Bežite, bežite« mu odgovorim. To mora biti le slaba šala. Duhovščina, ki toliko govori in piše o papežu Leonu, ta da bi sedaj ob papeževi smrti tako škandalozno nastopala? To kratko malo ni mogoče. Povabilce na malem listku, katero mi na to ponudi moj oštir, prepričalo me je, da je povedal popolno resnico in začudeno spogledala sva se z ženo. Razne misli navdajale so me; je li svet narobe ali kaj? Pa kaj bi premišljal, saj sem itak uverjen, da je pri duhovščini vse mogoče, zakaj naj bi torej ne bila dovoljena prireditve veselice z gledališko predstavo, petjem in pevanjem, saj mrtvi papež sedaj tako nič več ne sliši in ne vidi; no in če slučajno o tej veselici kaj izvedo prevzvišeni g. knezoškof ljubljanski, sem prepričan, da dobita žužemberška kaplana za to najvišje priznanje, potem pa še vsak kako mastno faro. Pa stoj, veselica se kmalu prične. Hajdiva ženka, pred ono interesantno hišo, in si oglejva nekoliko gospodo, katera počasti to papeževo slavnost. Evo ti starih babic, katere dohajajo in nesejo zadnji ovenk na veselico, doma pa še »mavte« ne bo. Aha sedaj pride pa že uglednejša gospoda. Stoj! — kaj se neki vali tja proti vhodu? Hitro ščipalnik na nos, da mi to bitje ne uide izpred oči. Jojme, to je neki župnik, imena ne vem, a to priznam, da ko bi ne imelo to človeško bitje na sebi častne obleke duhovnika, moral bi si človek misliti, da je kaka specialiteta, kakršne vodi Barnum po svetu. Oho! kaj pa ta le gospod, ki se ravno bliža vhodu? Pa ne, da bi bil to žužemberški g. župan — saj ta je vendar vedno liberalen — rečem na pol glasno. — Bil, — oglasi se za menoj neki mož, ki je moj samogovor slišal, — bil je, a sedaj že dolgo ni več, postal je hud klerikalec. O quae mutatio rerum — rečem, ter globoko zdihnem. Pustiva, ljuba ženka, to ogledovanje in idiva raje na malo južino nazaj k najinemu ugodnemu oštirju. Ura bije že polnoči, pa še vedno se bučno razlega petje po tihí noči — celo semkaj na vrt. Papež, veliki Leon, leži na parah, duhovniki v Žužemberku pa žalujejo za njim z dram. predstavo, petjem in tamburanjem. Ivan, upreži, da odidemo nazaj v Toplice, tam nam je bolje biti, ko v tem klerikalnem gnezdju. — In vedno bolj in bolj ginevajo glasovi petja in vpitja v tihí noči; samo enkrat še čujem

daleč, daleč za nama iz veselične dvorane »al' me še ljubiš kej«, potem je mir, sam nočni mir na cesti, — nič drugega se ne sliši, ko drdranje našega voza in časih kak »hi« najinega Ivana. Tako žaluje naše dobro ljudstvo po Leonu in dober izgled mu dajo duhovniki!

— Kranjska hranilnica kot podpornica ali prirediteljica vsenemških slavnostij v Ljubljani.

Piše se nam: Kranjska hranilnica je letos s 4000 kronami podprla nemške turnarčke, da so mogli svojo slavnost prirediti in Slovence izživati. Prireditve takih vsenemških slavnostij, oziroma podpiranje slavnostij, pri katerih se veliko »Heil!« kliče, spada že nekaj let sem v področje kranjske hranilnice. Danes še povemo ljubim Slovincem, da je lani o binokostih kranjska hranilnica nemškim filharmonikom zgolj v namen, da morejo prirediti svojo slavnost, pri kateri se je vsenemška kultura z hajlanjem v »Tonhalle«, v kazini in skozi cel teden po vseh graških ultranemških časopisih slavila v »pogin Slovencev« in da se utrdi in vzdrži »deutscher Keil im slovenischen Leibe«, darovala 10.000 kron samo za to, da se nemška slavnost priredi in deficit prireditve pokrije!! V pojasnilo, kdo podpira in vzdržuje Nemce na Kranjskem in v karakterizacijo položaja Nemcev in kako se nemštvo na Kranjskem vzdržuje, še povemo, da je ista nemška kranjska hranilnica nemškemu filharmoničnemu društvu v Ljubljani, da se more obdržati, darovala poleg vsakoletnih rednih velikih podpor še 110.000 K samo za hišo filharmoničnega društva — pač res »fürstliche Geschenke den Deutschen« Slovincem pa — knofe! Kaki zadolženi berači bi danes nemški filharmoniki v Ljubljani bili, ako bi ne imeli svojega iz slovenskega denarja vzraslega »firšta« kranjske hranilnice!

— Glas za slovensko šolo v Trstu.

V zadnji seji mestnega sveta tržaškega je bil sprejet predlog, da se pri Sv. Ivanu na ondolni ljudski šoli ustanove italijanske paralelke. V imenu slovenskih članov mestnega sveta je dr. Gregorin se izrekel proti temu predlogu, ker te paralelke niso potrebne in ker ta ustanovitev pomeni krivico v mestu bivajočim Slovincem. Že leta 1884. je 1429 očetov vložilo prošnjo za ustanovljenje slovenskih ljudskih šol v okrožju mesta, leta 1894. pa je bilo dokazano število 854 učencev slovenske narodnosti v istem okrožju, dolžnih pohajati ljudsko šolo, ne da bi se tržaška občina do danes, to je po skoraj 20 letnem neprestanem moledovanju in zahtevanju, čutila dolžno ustanoviti slovenske šole v mestu, utemeljuje ponovno odklonitev dotičnih zahtevanj s priprosto trditvijo, da slovenski mestni otroci lahko pohajajo ljudske šole v Rojanu, na Verdeli, v Škednju, v Barokovljah in celo — na Katinari, katera poslednja šola je oddaljena od mesta celih 390 kilom. Ako se noče ustanoviti slovenske šole v okrožju mesta za 854 učencev iz ravno navedenega razloga, bi pomenjalo brezdvomno krivico ustanovljenje italijanskih paralelek za število, še nedokazano, 200—300 učencev, kateri nimajo niti 1 kilometer poti od sve-

tega Ivana do bližnje šole v ulici Kandler. Treba je pa opomniti, da od 200 učencev, kateri, kakor se trdi, pohajajo otroški vrt na Verdeli, pripada velik del slovenski narodnosti. Omeniti je še, da glasom šolskih izveštij c. kr. ljudskih šol in privatne šole pri sv. Jakobu, število slovenskih učencev v okrožju mesta znaša v šolskem letu 1902/3 blizu 1100, kateremu številu je še dodati število slovenskih učencev, ki so prisiljeni pohajati italijanske ljudske šole. Ako glasom opetovanih sklepov tega mestnega sveta ni potrebna ljudska šola za več nego 1000 slovenskih učencev ter se pošilja iste v šole, oddaljene skoro 4 kilometre, se ne more trditi, da je potrebna šola za 200—300 učencev, kateri imajo na razpolaganje dobro urejeno šolo oddaljeno komaj 1 kilometer.

— **Deželni odbor** bo, kakor druga leta, tudi letos nakupil nekoliko plemenskih bikov iz domače reje ter jih proti polovični nakupni ceni razdelil občinam, ki nimajo potrebnega števila bikov. Biki morajo biti čistokrvni in 1½ leto stari ter se živinorejci, ki imajo take bike Muricodelske-Muriške, Belanske-Pinegavske in Simodolske pasme na prodaj, povabljuje, da se pri podpisnem deželnem odboru zglase in naznanijo tudi ceno, za katero hočejo bika deželi prodati. Biki se bodo kupovali v hlevu ter bo vsak prodajalec moral jamčiti, da je bik zdrav in za pleme sposoben. Oziralo se bo samo na one ponudbe, ki dajejo poročstvo, da so živali res iz čistokrvnih rej; manj ugodne ponudbe se bodo takoj vrnile.

— **Surovost župnikovega hlapca.** Pred nekaj dnevi je prisel v Križe pri Trziču neki delavec z imenom Trdina. Da bi si kaj zaslužil je iskal dela in se napotil tudi v župnišče, da bi tamkaj povprašal župnika, ako bi morda imel zanj kakega posla. Prišedši na farovško dvorišče, zastavil mu je župnikov hlapec pot, češ, da tak »prokleti berač« nima ničesar opraviti v župnišću. Delavec mu je mirno odgovoril, da ne berači, ampak išče poštenega dela in bi zbog tega rad govoril z župnikom. Hlapec je ostal gluha za vse delavčeve prošnje, da bi ga pustil k župniku. Ker se Trdina le ni hotel na hlapčovo povelje odstraniti, zgrabil ga je hlapec in ga s silo tiral do dvoriščnih vrat; ker se mu je Trdina nekoliko vstavljal, pograbil je vile in jel ž njimi posla iskajočega delavca obdelavati. Sunil ga je v prsa in ranil na rokah in bradi in kdo ve, kaj bi se bilo še zgodilo, ako bi se Trdina ne bil hitro odstranil! — To je pač skrajna podivjanost! In ni čuda, da se gode take surovosti baš v okrilju župnišča, saj naši duhovni gospodje storijo vse mogoče, da bi ljudstvo čim bolj podivjali in nahujskali. Sadovi njihovega »delovanja« pa so potem taki!

— **Tržaško namestništvo** je prepovedalo mestni občini v Trstu udeležiti se razstave v furlanskem Vidmu, ker je na razstavi avstrijskemu Primorju namenjeni oddelek, ki se imenuje »Venezia Giulia«, in ima torej iredentistični značaj. Isto tako je namestništvo prepovedalo tržaškemu laškemu društvu novi društveni grb, ker je sestavljen v italijanskih barvah.

— **Slovenska meščanska šola v Ljutomeru.** V »Slovenski zadrugi« z dne 1. t. m. se nasvetuje, naj bi se sleherna slovenska posojilnica zavezala, vsako leto večjo svoto podariti »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Ta pa bi naj v najkrajšem času ustanovila na Štajerskem slovensko meščansko šolo, ki je nujno potrebna, katere pa nemški deželni šol. svet neče Slovencem dovoliti. Predlaga se, da bi se taka šola ustanovila v Ljutomeru in sicer iz tehtnih razlo-

gov. V Ljutomeru obstoji že 40 let z ustanovo dr. Gottweissa vzdrževan 1. razred privatne realke. Ta razred naj bi družba prevzela v svojo oskrb in mu še pridejala 2. in 3. razred, s tem bi bila meščanska šola popolna. To se tem lažje zgodi, ker je »Posojilnica« v Ljutomeru sklenila, da ustanovi slov. meščansko šolo in je zato že odločila letos in lani polovico čistega dobička, da že znaša sedaj ustanovni zaklad 5000 K. — Ta nasvet je res pameten in vreden vsakega uvaževanja!

— **Strela** je udarila na Veliki Loki dne 31. julija ob polu deveti uri dopoldne v zvonik podružne cerkve sv. Jakoba. Na srečo je bil posestnik Franc Kozlevčar ravno pred osodepolno uro tri fanteje v starosti 2 do 8 let odpravil izpod zvonika, kjer so se igrali z vrvmi zvonov. Ko so se odstranili — eden je prišel do bližnje hiše 10 korakov od zvonika proč, drugi do 15 korakov, tretji je bil šel domov — je tresčilo v zvonik. Omenjeni posestnik je bil pač rešitelj teh fantičev in rešil jih je gotove smrti; kajti strela je šinila nad kazalcem v zvonik, šla po notranjščini zvonika do kora in potem zvonik v treh krajih predrila in znatno poškodovala. Škode je napravila do šestdeset kron.

— **Umor in samomor.** V soboto zjutraj se je zgodil v Mariboru strašen slučaj. 55letni Jakob Živko, ki je prej skupno s svojo ženo imel kupčijo s perutnino v Mariboru, je sedaj živel ločeno od svoje žene. V soboto zjutraj je sričal svojo ženo, katero sta spremljala njen zet in njen 10letni unuk, in se začel ž njo prepirati. Nakrat je potegnil revolver iz žepa in na cesti ustrelil svojo ženo, zadel jo je tako nesrečno, da je bila takoj mrtva. Živko je potem ustrelil tudi na svojega zeta, na kar je ta z 10letnim dečkom zbežal in naznanil žalostni dogodek prvemu redarju, ki ga je srečal. Med tem je bil Živko tudi sam nase ustrelil, a se ni dobro zadel. Krogla ga je le malo oplazila na čelu in predrla njegov klobuk. Ko je videl redarja, ki je v spremstvu Živkovega zeta in dveh zidarjev hitel proti njemu, je Živko tudi ustrelil na redarja ne da bi ga zadel in je potem zbežal. Na bregu Drave je na to sam sebe ustrelil v prsi. Postavil se je tako na breg, da je moral pasti v vodo. Ko je redar prihitel do brega, je videl, kako je Živko izginil pod vodo.

— **Samomor na veselici.** V nedeljo zvečer se je v Vrbnem pri Št. Jurju ob južni železnici na veselici, katero je priredila podružnica sv. Cirila in Metoda, ustrelil zavaroval i uradnik pri »Janus« Franc Kavčič, star 23 let, iz Zgornje Pristave, občina Št. Vid pri Ptuj, stanujoč v Ljubljani na Starem trgu št. 32. Vzrok samomoru je nesrečna ljubezen.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) Jakob Wessjak, pekovski pomočnik iz Gradiš pri Ptuj, je dne 17. mal. srpana na Suhi, Stefanu Homanu kamor je prišel prosjačit, iz sobe vzel 1 zlato žepno uro, 1 suknjo in hlače, kar vse sam pripoznava; obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. 2.) Franc Štrukelj, strojarski pomočnik iz Stoj, je dne 26. velj. travna zvečer v Kramarjevi gostilni na Dolenjski cesti policijskega stražnika, ko ga je opomnil, da naj zaradi pretečene policijske ure plača zapitek in zapusti gostilno, temu odgovaril, da mu to nič mar ne gre, da nima tu nič za opraviti, ter naj gleda, da vun pride. Na napovedano aretacijo je Štrukelj stražnika v prsa sunil, ga prijel za vrat in mu grozil da mora prej erkniti predno da ga bo spustil; obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 3.) Janez Debeljak, dalavca sin iz Podgore, je hotel brez potnega lista, skrivaj odpotovati v Ameriko da bi se odtegnil vojaški dolžnosti. Ta svoj namen je zaupal le svoji materi in kakor sam pred sodiščem izpove,

nameraval je tam le kake 3 leta ostati, da bi si bil kaj prislužil. Sodišče ga je na 8 dni strogega zapora in na 10 kron denarne globe obsodilo. 4.) France Merhar, podobar v Št. Vidu nad Ljubljano, je dne 2. rožnika v Rusovi gostilni v Št. Vidu brez povoda napadel mizarskega pomočnika in ga 2 krat z odprtim nožem sunil v glavo; obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. 5.) France Petrovčič na Lesnem brdu je zvečer 5. svečana v svoji hiši grozil ženi da jo bo zadušil, in ko je na to zbežala na prosto, je njen mož upil za njo: »Čakaj hudič te bom pa ustrelil!« in res je na to dvakrat v hiši ustrelil z revolverjem. Jokaje je pravila žena Marija Petrovčič pri sosedovih celi dogodek, na kar sta mu Gregor Marinčič in Janez Plestenjak vzela revolver; to pa je obdolženca tako raztogotilo, da jima je rekel, da bo kupil drugi revolver, in da bo vsacega od Marinčičevih, kateri bode prišel v njegovo hišo, ustrelil. Petrovčič se zagovarja s pijanostjo; obsojen je bil na 10 tednov težke ječe.

* **Kardinalski kolegij** šteje, kadar so vsa mesta zasedena, šest kardinalov-škofov, petdeset kardinalov-duhovnikov in štirinajst kardinalov-dijakov. Navadno se deli kardinalski zbor na dve skupine: na tiste kardinale, ki stalno prebivajo v Rimu s papežem vred vodijo cerkev, in na tiste, ki prebivajo zunaj Rima. Slednji dobivajo svoje dohodke iz svojih nadškofij in škofij, za one kardinale, ki prebivajo v Rimu, pa mora skrbeti cerkev, in sicer dobiva vsak izmed njih 25000 frankov na leto. Skopi papeži so vedno skrbeli, da v Rimu ni bilo dosti kardinalov. Kar se tiče starosti, je šele dobrih 300 let navada, da ne more postati nihče kardinal, kdor ni vsaj 30 let star. Pa tako ni bilo vedno. Nekateri papeži so podeljevali kardinalsko dostojanstvo celo popolnoma nevrednim, oziroma za to mesto nezmožnim ljudem. Tako je bil Ferdinand, sin Filipa III. avstrijskega, imenovan kardinalom, ko je bil star — deset let; Ivan Baptist Pamfilj pa je postal kardinal, ko je bil star šest let. Papež Benedikt XIII. je l. 1724 imenoval kardinalom celo nekega Nikolaja Coscia, ki je bil za časa njegovega prednika Inocencija III. obsojen na ječo zaradi hudodelstva. Imenoval ga je vzlic temu, da je od 26 članov svetega kolegija protestovalo 20 članov proti temu imenovanju. E, ni ne vse zlato, kar se sveti.

* **V pasjih dnevih zmrazil.** V torek je prišel odvetnik dr. Benscher iz Lipskega v Schladming z namenom, da gre na znano goro Dachstein. Najeti vodnik mu je sicer odsvetoval, napraviti to turo, a dr. Benscher ni odnehal. Šla sta torej na Dachstein. Na potu pa se je vreme sprevrglo, začelo je snežiti in dr. Benscher je tako omagal, da ni mogel naprej. Ostal je z vodnikom vso noč v snegu in — zmrazil. Vodnik je komaj utekel smrti.

* **Hudomušni Švedi.** Za vlade Gustava III. se ni imelo mesto Stralsund nikake javne razsvetljave. Meščani bi si jo bili pač že omislili ali tega nalašč niso storili iz sovraštva do svojega vrhovnega guvernerja, princa iz Holstein-Gottorp, ki se je meščanstvu s svojo kruto vlado hudo zameril. Princ je namreč izdal ukaz: »Vsakdo, ki se ga zasači po solnčnem zahodu na ulici brez svetilke, se aretira ter dobi na stražnici pet batin.« Meščani so ubogali ter prišli na ulice s svetilkami, toda nobeden ni imel v svetilki sveče. Sedaj je princ izdal ukaz, da mora v vsaki svetilki biti tudi sveča. To se je zgodilo, toda meščani niso sveč prižgali. Princ je pihal od jeze ter takoj izdal nov ukaz, da se morajo sveče prižgati. Tudi sedaj so meščani ubogali, toda prižgane svetilke so nosili pod plaščem. Nova naredba je ukazala, da se morajo goreče svetilke prosto nositi. In meščani so prišli na ulice s strašno velikimi »lahternami«, a v njih so imeli mič-

kine svečke. Princ se je obrnil do kralja, kaj mu je storiti. Kralj mu je odgovoril: »Iz dežele oditi ter prepustiti meščane samim sebi!« In to je pomagalo, kajti magistrat je takoj napravil javno razsvetljavo.

* **Duša umrlega papeža.** Pri nas bi nikdo ne verjel, da je šla duša umrlega papeža po ovinkih čez Portugalsko v nebesa! V Lizaboni so pa o tem trdno prepričani. 23. t. m. se je namreč zbrala velika množica vernih Lizaboncev in Lizabonk, da bi videla, kako bo šla duša pokojnega papeža v nebesa. Najprej je opazila papeževo dušo neka pobožna, stara ženica in je takoj padla na kolena ter začela moliti. Potem so jo videli tudi drugi ravno nad reko Tajo v podobi zvezde in nikdo ni več dvomil o tem. Ta vest se je bliskoma razširila po celim mestu in nevedno ljudstvo je kar trumoma drlo na omenjeni kraj, da bi videlo papeževo dušo. Brezverski časopisi so se sicer izrazili, da ta zvezda ni nič drugega, nego navadna večernica ki se je redi čistega zraka prikazala izjemoma pred solnim zahodom. A verni Lizabonci si ne dajo kar tako omajati svoje prepričanje! Saj pa večernica tudi nima nič opraviti s papežem!

* **Slika iz bodočnosti.** Denar je sveta vladar. To bo baje v bodoče še bolj kot danes. Neki list razvija tako sliko, kako bodo uradni listi v bodoče poročali: »Ameriški milijonar Vandergold so prišli te dni na svoji ladji v kneževino M. Blagovolili so ondotnega deželnega kneza povabiti na ladjo ter so se z njim dalje časa prijazno in naklonjeno razgovarjali. Mr. (milijonar) Vandergold so se zelo blagohotno izrazili o kneževini M. in njeni izvrstni demokratični uredbi ter so kneza v popolni milosti odpustili.«

* **„Prst božji“.** Usoda pred kratkim umrlega bivšega duhovnika in zaslužnega geologa, profesorja A. f. Renarda v Bruslju osvetljuje jasno temo »znanost in klerikalizem«. Prilično dva tedna pred smrtjo je prejel učenjak pismo, v katerem se mu je očitalo, da je njegovo neizrečno trpljenje — Renard je umrl za rakom — pravična kazen božja za njegov odpad od katoliške cerkve. V pismu se tudi pravi: »En »Oče naš« in ena »Češčena Marija« sta v skušnjavah življenja vredna več nego vsa filozofična in znanstvena raziskavanja, zakaj samo ona dajeta človeku moč in pogum, da vztraja na pravi poti.« Pisec tega pisma pa je bil — čujte — »učenjak« G. Mansion, profesor matematike na vseučilišču v Gentu in predsednik prirodoslovnega oddelka kraljeve akademije znanosti. In kaj je odgovoril umirajoči učenjak svojemu nekdanjemu prijatelju in dolgoletnemu tovarišu? Dne 2. julija, devet dni pred smrtjo je Renard napisal Mansionu ta-le list: »Ne morem nikakor priznati, da bi bila moja sedanja bolezen kazen za moj izstop iz cerkve in za mojo ženitev, pač pa smatram oboje za najodstojnejšim in najhvalevrednejšim dejanjem mojega življenja. Baš misel na to moje junaško dejanje me okrepčuje in mi daje utehe v zadnjih trenutkih zemeljskega življenja. To izpovedujem odkrito, da iz pričam resnico.« — Tako govori pravi učenjak! —

* **Justifikacija na Kitajskem.** Žurnalista v Pekingu, Shen Chien je sam priznal, da je l. 1900 uprizoril v Hongkongu ustajo z namenom, da vržejo vladujočo dinastijo. Cesarica si je sama izmislila in lastnoročno opisala način, kako je žurnalista usmrtila. Na dvorišču je se obsojenca topli s palicami od 4. do 6. ure popoldne. Meso so s celega telesa revežu takorekoč sklestili. Ker pa še ni bil popolnoma mrtev, zadržnili so mu vrh okoli vratu ter ga pustili ležati. Nad to grozovito muko se Evropejci v Pekingu zgražajo, ki so poznali nesrečnega žurnalista kot jako izobraženega moža.

* Cena žlahtnih kamenov.

Zanimive podatke o pravi ceni žlahtnih kamenov najdemo v nekem angleškem strokovnem listu. Iz teh podatkov razvidimo, da diamant ni več najdražji kamen, kajti v ceni sta ga že prekosila rubin in smaragd. Najmodernejšim dragim kamenom se more sedaj prištevati smaragd, katerega cena se je vsled tega tako zvišala, ker se ga dobi zelo težko. Resnica je, da se smaragda, ki je veljal pred sedmimi leti 200 kron, sedaj ne dobi pod 1200 kron. Nedavno se je zahtevalo in plačalo za neki trikaratni smaragd 3500 kron, a malo pozneje se je prodal 16karatni smaragd za 16000 kron. Ravno tako velik in čist briljant bi veljal k večjemu 10.000 kron. Pred nekaj leti je bil rubin veliko dražji in veliko bolj cenjen kakor smaragd, sedaj pa imata skoro enako ceno. Svetli orientalski rubini so mnogo dražji kakor temno rudeči, ki se nahajajo v Siamu. Ravno tako je svetel ceylonski safir dražji od temnomodrega indijskega. Vsled tega se pa ne sme misliti, da se je cena diamantov znižala. Cena tega kamena je vedno ista, a drugi žlahtni kamni so se grozovito podražili, tako da sedaj dosega in celo prekašajo kralja med dragimi kamni. Dragim kamenom moramo slednjič prištevati tudi aleksandrit, ki se pa tako težko dobi, da ga najbrž ne bo mogoče vpeljati v modo.

* **Nenravno življenje angleškega ljudstva.** Za Francozi so sedaj prišli tudi Angleži. Tudi Angleži so, posebno po mestih, postali tako degenerirani, da pada rapidno število novorojencev. V angleški zbornici je bila vsled tega nedavno debata o „npravnih izgrelih“ angleškega ljudstva ter je škof iz Ripona povedal, da je zadnjih 16 let ljudski naraščaj popolnoma zaostal. Dandanes je že 1.100.000 otrok manj, kot jih je bilo po odstotkih v prejšnjih letih. Samo London je imel zadnje leto 26.000 otrok manj kot prejšnje leto. Te razmere so opasne ne le z vojaškega, temuč tudi z industrialnega stališča.

* **Ceremonijska zloraba mrtvega papeža.** „Capitan Fracassa“, glasilo ministra Zanardellija, komentuje izpostavo papeževega trupla v cerkvi sv. Petra tako-le: „Kdor je bil v Petrovi cerkvi in je videl mrtvega papeža Leona XIII., vračal se je iz cerkve gotovo z nekim boleznim čustvom studa. Izpod zlate mitre, izpod težkih paramentov izpuhteva spačeno in prirejeno mrtvo telo neprijeten duh trohnohe. Zdi se, kakor da bi hoteli cerkveni krogi mrtvega zlorabljeni v svoje samopašne namene in vganjati z njim komedije, ki morajo vsakemu čutečemu človeku biti v dušo zoprne. Puder in barvilo na z mrtvaškimi progami skaženem obrazu, vata v brezzobnih ustih, opotvalno izpreoblačenje mrtvega telesa, čegar udje so jedva še spojeni med sabo, vse to znači, da še celó veličastvo smrti ne more ukrotiti prirojenega nagnenja h komedijanstvu. Smrt in rojstvo je vendar vsakomur nekaj svetega, saj se nam v tem javlja ona sila, ki povzroča in končuje oživljajoči duh človeški. Mrtveca v dekoracijske svrhe zlorabljeni, da se ugodí človeški minljivi nečimernosti, je vendar profanacija, ki se mora z ogorčenostjo obsojati. Če je res, kar se trdi o Leonu XIII., da je z vso strogostjo pazil na svoje vzvišeno stališče in na svojo osebo, moramo le želeči, da bi niti v duhu ne videl one teatralne izpostave svojega mrtvega telesa, h kateri ga je obsodila cerkev, ona cerkev, kateri je še v zadnjih svojih hipih posvetil vso svojo skrb in svojo ljubav. Poznamo vernike, kojim je slika njegovega bledega, plemenito-strogega, a vendar tako milega obraza naj dražji spomin, v katerem sta spojena spoštovanje in ljubav do njegovega bitja. Koliko bolj morajo biti torej ogorčeni ti ljudje, ko vidijo, na kako nedostojen način se zlorablja mrtvo telo velikega papeža.“ To so ostre besede, tembolj, ker jih prinaša časopis, ki je bil vočigled dogodkov v Vatikanu dosedaj poln ozirov in globokega spoštovanja!

* Stroški okupacije Bosne in Hercegovine.

Zasedenje Bosne in Hercegovine je stalo našo državo skupaj 270 milijonov kron. Takrat je bil minister zunanjih zadev grof Andrassy. Že pred okupacijo si je zagotovil grof Andrassy kredita 120 milijonov kron zaradi „mogočih bodočih dohodkov“. Za leto 1878 je zahteval nadaljnjih 83-4 milijonov kron in potem še 67-13 milijonov. Okupacija Bosne je torej stala našo državo ogromnega denarja, a vendar še Bosna dosedaj ni — naša in je še sploh veliko vprašanje, če se bo sploh kedaj priklopila avstro-ogrski monarhiji.

* **Smodkin pepel kot zdravilo.** Znano je, da je salmijakova kislina dobro sredstvo proti piku ose, čebele, škorpiona itd. Ker pa tega zdravila ni vedno pri roki, dobro je, ako pičeno mesto posipljemo s pepelom od smodke ali tobačnim pepelom. Na ta pepel kapnimo vode ali shloh kake tekočine ter s to zmesjo nadrgnimo rano. Pepel deluje namreč na to, da kalijev ogljik, ki je v pepelu, paralizuje delovanje one kisline, ki nam jo mrčes s svojim vbodcem brizgne pod kožo. Rana vsled tega niti ne boli niti ne oteče.

* **Proračun ameriškega milijonarja.** Glasoviti ameriški bogataš William Kissam Vanderbilt se je dal ločiti od svoje prve žene in se je poročil v drugič. O priliki omenjene ločitve sestavi je Vanderbilt, ki ima nad 290 milijonov kron imetka, a letnih dohodkov nad 9 milijonov kron, sledeči proračun: a) 500.000 kron plača za vzdrževanje palače v New-Yorku; b) 1.300.000 kron potroši za svojo ladjo; c) 500.000 kron stanejo ga hlevi; d) 1.800.000 daje svoji hčeri vojvodkinji Malboroughski e) 900.000 dobiva njegov najstarejši sin f) 250.000 kron daje najmlajšemu sinu g) 1.150.000 kron dobiva njegova prva soproga h) ostane potroši milijonar sam. Seveda se ta proračun zdi njegovi ženi premajhen. „Milijonarja ni vzela zato, da bi stradala;“ iz tega sledi, da bo treba proračun malo višje pomakniti.

Loterijske srečke.

Bno , 6. avgusta.	70, 7, 72, 66, 60
Dunaj , 1. avgusta.	38, 70, 45, 21, 65
Trst , 25. julija.	61, 47, 21, 58, 28
Gradeo , 1. avgusta.	52, 53, 58, 64, 65
Praga , 29. julija	88, 37, 3, 5, 65
Lino , 25. julija.	4, 46, 40, 25, 3



Pariz 1900



GRAND PRIX.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

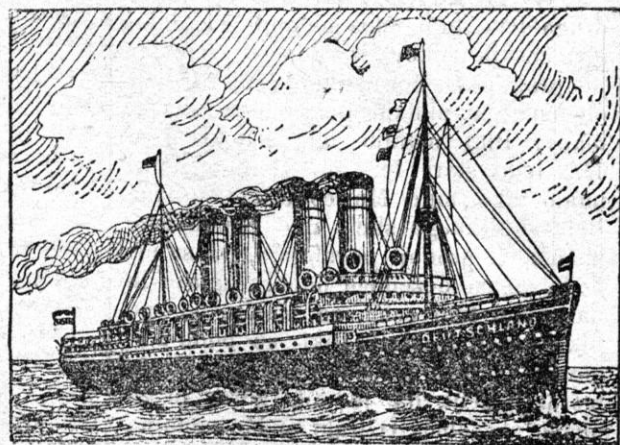
Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičji jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavčina brez kosti 45 kr., dunajska salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velika klobasa ena 20 kr. — Pošilja le dobro pošteno blago od 5 kg naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno
agentura
Hamburg-Ameriške linije
Ljubljana
Dunajska cesta št. 31
od južnega kolodvora takoj na desno.



Dr. Franjo Stor

vljudno naznanja, da je preselil svojo

odvetniško pisarno

v Sodnijske ulice šte. 4,

v novo hišo gosp. Alojzija Vodnika,

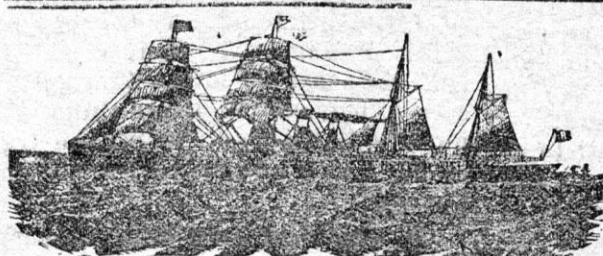
I. nadstropje.

(1982-2)

Red Star Line.

Iz Antwerpena

v Ameriko.



Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

(1626-7)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel. na Dunaji, ali Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Singer-jevi šivalni stroji

za domačo uporabo in vsako stroko fabrikacije.

Brezplačni pouk v vseh tehnikah modernega vezenja.

Singer Co. šivalni stroji del. dr.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

(1380-6)